

Statisztikai tájékoztató

Nógrád megye, 2012/3

Tartalom

Összefoglaló	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	3
Gazdasági szervezetek	3
Beruházás	4
Mezőgazdaság	5
Ipar	5
Építőipar	6
Lakásépítés	7
Turizmus	8
Közúti közlekedési balesetek	9

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglaló

Mind országosan, mind Nógrád megyében mérséklődött a népesség fogyása. Az élveszületések és halálozások egyenlegeként 2012. január-szeptemberében a természetes fogyás 943 fő volt.

A KSH munkaerő-felmérése alapján az aktivitási arány és a foglalkoztatási ráta pozitív irányba mozdult el a 2011. III. negyedévi állapothoz képest, a munkanélküliségi ráta azonban emelkedett. A régiós és főként az országos átlagtól való elmaradás azonban mindhárom mutató esetében jelentős. A megfigyelt körben az alkalmazásban állók száma 3,3%-kal kevesebb a 2011. I-III. negyedévinél, a havi bruttó átlagkeresetek 4,6%-kal növekedtek, a nettó átlagkeresetek – családi kedvezmény nélkül – 0,5%-kal csökkentek.

Az ezer lakosra jutó vállalkozások száma (116) hárommal emelkedett, de még így is 51-gyel az országos átlag alatt maradt.

A megfigyelt megyei székhelyű gazdasági szervezetek beruházási értéke 10,6 milliárd forint volt 2012. január-szeptemberében, folyó áron 0,3%-kal kevesebb, mint az előző év első kilenc hónapjában.

Mindkét vizsgált létszám-kategóriában visszaesett az ipari termelés. A megyei telephelyű, 4 főnél nagyobb és a megyei székhelyű, 49 főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozásoknál is csökkent a termelési volumen.

A megyei székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari vállalkozások I-III. negyedéves teljesítménye 4,1 milliárd forint volt. Nógrádban a legkisebb (20,6 ezer forint) az egy lakosra vetített építőipari termelési érték, az országos mutató 26%-a. A tárgyidőszakban összehasonlítható áron kéttizeddel kisebb értékű munka elvégzésére kötöttek új szerződést.

Nógrád megyében adták ki a legkevesebb használatbavételi, valamint építési engedélyt 2012. szeptember végéig. A tízezer lakosra jutó épített lakások számát tekintve a megye (2,5) messze elmaradt az országos (6,5) és a főváros és Pest megye nélkül számított átlagtól (5,4) is.

A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma tovább csökkent. A vendégek száma 12%-kal, a vendégéjszakáké 14%-kal kevesebb, mint 2011. I-III. negyedévében. Továbbra is alacsony a külföldi vendégek aránya (10%), annak ellenére, hogy számuk 15%-kal emelkedett.

Nógrád megye közútjain 161 közúti közlekedési baleset történt, amelynek 3,1%-a halálos kimenetelű volt, közel egyharmada pedig súlyos sérüléssel végződött.

Demográfiai helyzet

Előzetes adatok alapján 2012. szeptember végéig Nógrád megye megfigyelt népmozgalmi eseményei közül az élveszületések és a halálozások száma, valamint a természetes fogyás mértéke az előző év azonos időszakánál kedvezőbben alakult.

Hazánkban 2011. I-III. negyedévéhez viszonyítva 3,6%-kal, a megyében 2,2%-kal több gyermek jött világra. Míg országosan 1,1%-kal emelkedett, addig Nógrádban 7,7%-kal csökkent a halálozások száma az előző év ugyanezen időszakához képest. A természetes népmozgalomból adódóan a megye lélekszáma 2012. januártól szeptemberig 943 fővel, az előző év I-III. negyedévihez viszonyítva 18%-kal csökkent.

Nógrádban a vizsgált időszakban 470 pár kötött házasságot, 5,1%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban.

Kedvezőtlen a csecsemőhalandóság alakulása, míg 2011. I-III. negyedévében 10, addig idén szeptember végéig 14 egy éven aluli gyermek halálát regisztrálták a megyében. Nógrádban a legmagasabb az ezer élveszületésre jutó csecsemőhalálozás (11,6) száma, 2,4-szerese az országos átlagnak.

A főbb népmozgalmi események száma a települések jogállása szerint, 2012. I-III. negyedév

Megnevezés	Házasság- kötés	Élveszületés			Halálozás	Termé- szetes fogyás
		fiú	lány	összesen		
Salgótarján	83	106	87	193	402	-209
Többi város	134	130	144	274	488	-214
Községek	253	394	347	741	1261	-520
Megeye összesen	470	630	578	1208	2151	-943

Munkaerőpiac

Nógrád megyében a KSH munkaerő-felmérése szerint 2012. III. negyedévében a 15–74 éves népességből a gazdaságilag aktívak száma (78,2 ezer fő) 4,4%-kal növekedett az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a foglalkoztatottak száma 62,5 ezerről 64,9 ezer főre bővült, miközben a munkanélküliek is emelkedett 12,4 ezerről 13,3 ezer főre (7,3%-kal). Az aktivitási arány és a foglalkoztatási ráta az előző év III. negyedévéhez képest kedvezőbben alakult, ennek ellenére a munkanélküliségi ráta 16,6%-ról 17%-ra nőtt.

Az aktivitási arány 5,8, a foglalkoztatási ráta 8,6 százalékponttal alacsonyabb volt Nógrádban, mint országosan, a munkanélküliségi ráta pedig 6,6 százalékponttal magasabb.

A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásoknál, létszámhatártól függetlenül a költségvetési és társadalombiztosítási, valamint a kijelölt nonprofit szervezeteknél az alkalmazásban állók száma 30,2 ezer fő volt, az előző év azonos időszakának 96,7%-a. A csökkenés egyaránt jellemezte a fizikai (2,3%) és a szellemi (4,6%) foglalkozásúakat. A versenyszférában 5,3%-kal mérséklődött az alkalmazásban állók száma, a költségvetési szférában – elsősorban a közfoglalkoztatás hatására – 0,6%-os a létszámbővülés.

Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete (168 ezer forint) 12 ezer forinttal maradt el a régiós és 52 ezer forinttal az országos átlagtól. Az előző év január-szeptemberi átlagához viszonyított növekedés (4,6%) közel azonos az országossal. A fizikai foglalkozásúak havi bruttó átlagkeresetének emelkedése (7,8%) magasabb a szellemi foglalkozásúakénál (4,4%). Míg a költségvetési szférában a havi bruttó átlagkeresetek nem érték el, addig a versenyszférában 9,4%-kal meghaladták az előző év I-III. negyedévit. Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete családi kedvezmény nélkül megközelítette a 110 ezer forintot, 0,5%-kal kevesebb volt, mint egy évvel korábban.

Az alkalmazásban állók átlagos havi munkajövedelme meghaladta a 180 ezer forintot. Az egyéb munkajövedelem aránya az összes munkajövedelemből 6,9%-ot tett ki, a legmagasabb az iparban (11,8%), a legalacsonyabb az építőiparban (0,7%) volt.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján a nyilvántartott álláskeresők száma (18,6 ezer fő) 1,4%-kal több volt 2012 szeptember végén, mint az előző év azonos időpontjában. Kedvezőtlen, hogy ezen belül a pályakezdő álláskeresők mintegy ötödével emelkedett. A bejelentett betöltetlen álláshelyek száma 48%-a az előző év szeptemberinek, így egy betöltetlen álláshelyre 25 álláskereső jutott. Álláskeresési járadékban 942-en, segélyben 330-an részesültek, ez 38, illetve 25%-a az előző év azonos időpontjának. Csaknem negyedével, 8402 főre növekedett a szociális ellátásban részesültek száma. Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel 6737 főt támogattak.

Gazdasági szervezetek

Nógrád megyei székhellyel 2012. szeptember 30-án 25,8 ezer gazdasági szervezet szerepelt a nyilvántartásban, egy százalékkal több, mint egy évvel korábban. A bejegyzett szervezetek közel héttizede egyéni, 21%-a társas vállalkozás, 8,6%-a nonprofit szervezet volt.

Főtevékenységük alapján a megyében regisztrált gazdasági szervezetek egyharmada a mezőgazdaságban, 9,8%-a a kereskedelemben és 9,7%-a az ingatlanügyletek területére koncentrált.

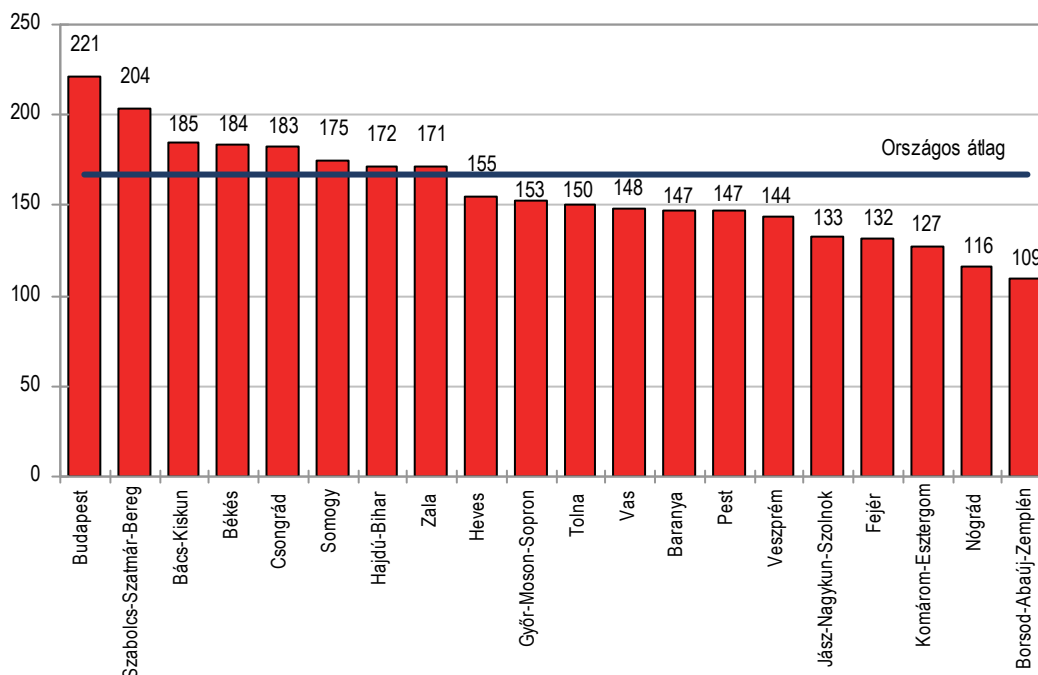
A bejegyzett mintegy 5,3 ezer társas vállalkozás 64%-át korlátolt felelősségű társaságként, 31%-át betéti társaságként tartották nyilván.

Az egyéni vállalkozások (17,7 ezer) 41%-a mellékfoglalkozásúként, 31%-a főfoglalkozásúként, 28%-a nyugdíj mellett szerepelt a regisztrációban.

A vállalkozások számának 1,1%-os bővülése mellett az ezer lakosra jutó vállalkozások száma (116) hárommal emelkedett, de még így is 51-gyel az országos átlag alatt maradt.

1. ábra

Az ezer lakosra jutó vállalkozások száma, 2012. I-III. negyedév

Beruházás

A megyei székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a megfigyelt nonprofit szervezetek 2012. január-szeptemberében 10,6 milliárd forint beruházást valósítottak meg, amely az országos értéknek a 0,5%-át tette ki. Az első három negyedévi megyei teljesítményérték folyó áron számítva 0,3%-kal maradt el az egy évvel korábbtól.

A beruházások anyagi-műszaki összetételét elemezve a visszaesés az épületek és egyéb építmények csoportját érintette, ahol 15%-kal csökkent az investíció értéke és részesedésük a megyei beruházásokból egy év alatt 6 százalékponttal 38%-ra mérséklődött. Ezzel szemben a gépekre, berendezésekre, járművekre fordított összeg folyó áron 12%-kal magasabb volt, mint 2011 I-III. negyedévében. Ebből a belföldi gépek, berendezések, járművek beszerzésére 0,5%-kal (16 millió forinttal), importból származókra 23%-kal (650 millió forinttal) nagyobb összeget költöttek.

A megyében az egy lakosra jutó beruházási teljesítményérték (53,2 ezer forint) negyede az országosnak, Nógrád a megyék sorrendjében a mezőny végén áll.

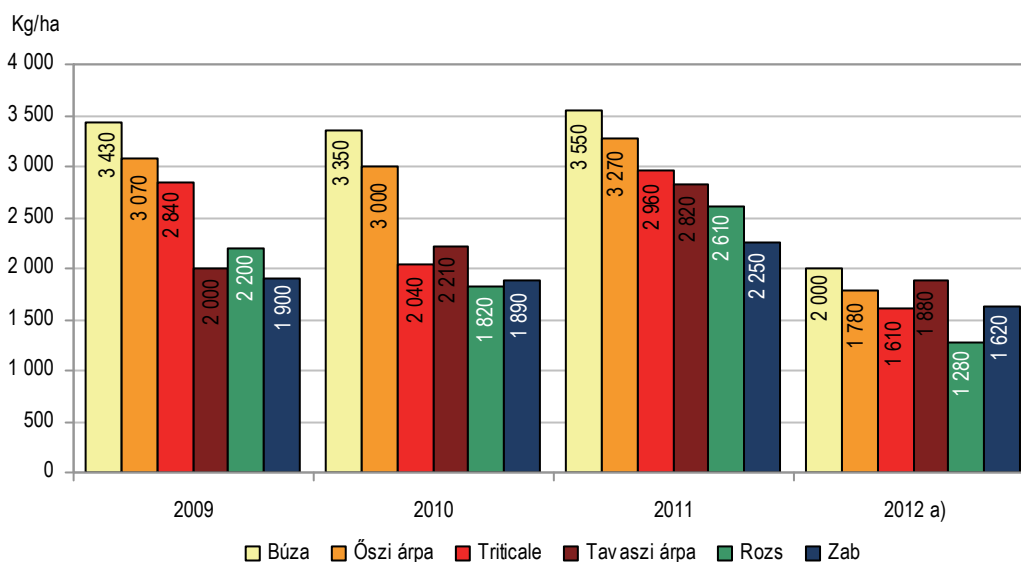
A vizsgált időszakban a fejlesztési összeg 55%-a az iparban került felhasználásra, a többi gazdasági ág részesedése az összteljesítményből egyenként egytized alatt maradt. Az iparon belül az investíció 93%-a a feldolgozóiparban realizálódott, ahol 2011 első kilenc hónapjához képest 33%-os a növekedés. Ezen kívül a bányászat, a szállítás és raktározás, a vendéglátás, valamint a mezőgazdaság nemzetgazdasági ágakban növekedett a befektetések értéke.

Mezőgazdaság

A nyári hónapok rendkívül aszályos időjárása kedvezőtlenül hatott a növények, köztük a kalászos gabonák terméseredményeire. Az előzetes adatok alapján az őszi árpa, a búza és a tavaszi árpa betakarított területe növekedett 13; 7,6, illetve 1,3%-kal, rozst, zabot és tritikálét azonban mintegy 20%-kal kisebb területről takarítottak be, mint 2011-ben.

2. ábra

A főbb kalászos gabonák termésátlagainak alakulása

a) Előzetes adatok.

A búza termésátlaga 2000 kg/hektár volt, ez 56%-a az egy évvel korábbinak. A csökkenés valamennyi kalászos gabonafélére jellemző, leginkább a rozusra, amelynek 1280 kg/hektáros átlaga a felét sem éri el a 2011. évinek. A visszaesés a zab esetében a legkisebb, melyből hektáronként 1620 kg, az előző évnek a háromnegyede termett.

Kiemelkedik a búza termésmennyisége (33,4 ezer tonna), ezt a tritikálé követte közel 3 ezer tonnával. A termésátlagokhoz hasonlóan valamennyi kalászos gabonafélénél nagy mértékű – 33 és 60% közötti – a termésmennyiség csökkenése.

Ipar

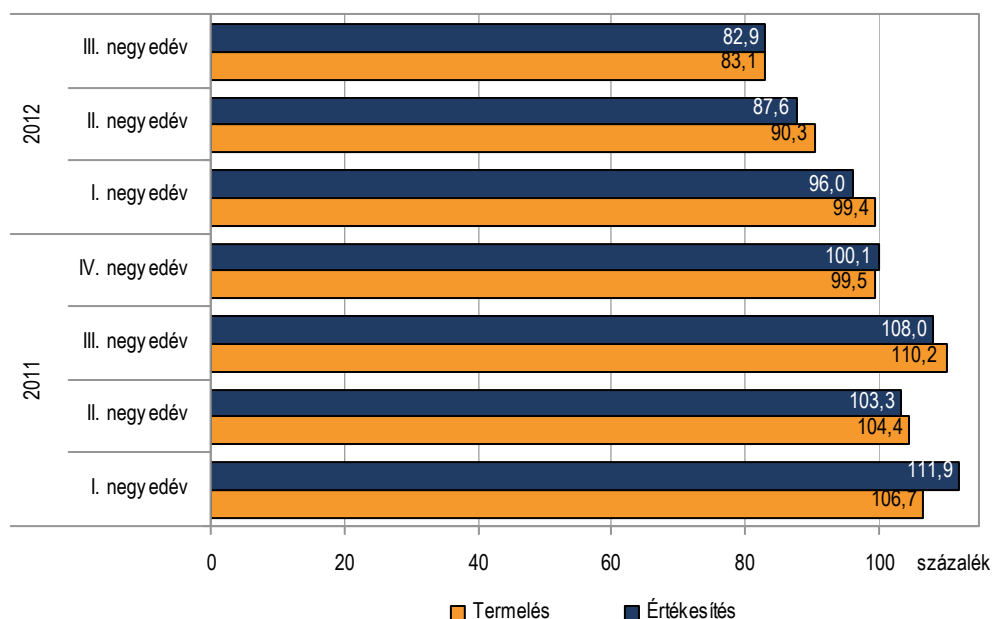
Jelentősen visszaesett az ipari termelés mindkét vizsgált létszám-kategóriában Nógrád megyében. A 4 főnél többet foglalkoztató, telephely szerinti megyei ipari vállalkozások 2012 I-III. negyedévében 122 milliárd forint termelési értéket állítottak elő, összehasonlítva áron 8,1%-kal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. (Országosan 0,8%-os volt a mérséklődés.)

Észak-Magyarországon 1,5%-kal csökkent a termelés, a legnagyobb mértékben Nógrádban, emellett Borsod-Abaúj-Zemplénben 4,8%-kal, ezt nem tudta ellensúlyozni a hevesi 8,8%-os bővülés.

A 4 fő feletti kategóriánál is nagyobb mértékű, 9,1%-os a megyei székhelyű, 49 főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások termelés-visszaesése, miközben országosan egy százalékkal mérséklődött a volumen. A produktum Nógrádban 101,1 milliárd forint volt, az ipari értékesítés ennél közel 1,9 milliárd forinttal kevesebb. Míg országosan minimálisan bővült az értékesítés és ezen belül az export volumene (0,3, illetve 1,5%-kal), addig a megyében mindkettőnél tíz százalékot meghaladó a csökkenés.

Negyedévről negyedévre kedvezőtlenebbek voltak a termelés és az értékesítés mutatószámai Nógrádban.

A termelés és az értékesítés alakulása a 49 fő feletti ipari vállalkozásoknál
(az előző év azonos időszaka = 100,0)

A feldolgozóiparon belül az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártásában (54%-kal), illetve az egyéb feldolgozóiparban és javításban (22%-kal) bővült a termelés, az előzőben a belföldi értékesítés 2,7-szeresére, az export 39%-kal növekedett. Az egyéb feldolgozóipar és javításban a kedvezőbb külpiazi lehetőségek kihasználása vezetett az export volumenének 26%-os emelkedéséhez.

Közel azonos mértékben esett vissza a gumi-, műanyag- és építőanyag-ipar, valamint a fémalapanyag és fémfeldolgozás produktuma (4,7, illetve 4,2%). Az előzőben a kivitel növekedése mérsékelte a belföldi eladások közel egyötöddel való csökkenését, az utóbbinál azonban mind a belföldi, mind az export-értékesítés visszaesett.

A textil- és bőripar a megye ipari termelésének 1,5%-át állította elő 2012. I-III. negyedévében, az 1,5 milliárd forintos termelési érték 87%-a volt az előző év azonos időszakának.

A legnagyobb visszaesés a gépiparban történt, amely a megye ipari termelésének 60%-át adta a vizsgált időszakban. Mivel a gépipar értékesítésén belül 97% az export aránya, a külpiazi lehetőségek beszűkülése a kivitel volumenének 18%-os és a gépipar termelésének 15%-os csökkenéséhez vezetett.

Az alkalmazásban állók száma mintegy 6,3 ezer fő volt az iparban, 95,6%-a az előző év I-III. negyedévének. Az egy alkalmazásban állóra jutó termelés (16 millió forint) a gép, gépi berendezések gyártásában volt a legmagasabb (42 millió forint), ezt a gumi-, műanyag- és építőanyag ipar követte (24 millió forint).

Építőipar

Az építőipari teljesítmény hosszabb ideje tartó visszaesése tovább folytatódott, a Nógrád megyei székhelyű 4 főnél többet foglalkoztató építőipari szervezetek termelési értéke 2012 I-III. negyedévében 4,1 milliárd forint volt, ami összehasonlító áron 9,5%-kal maradt el az előző év azonos időszakától. Ezen belül az egyéb építmények főcsoport esetében közel háromtizeddel csökkent a termelés, az épületek építésénél pedig 3%-os a növekmény.

Ágazat szerinti bontásban, míg az épületek építésében (8,5%) és a speciális szaképítésben (0,5%) teljesítményérték növekedés következett be, addig az egyéb épületek építésében 78%-os a visszaesés.

Az építőipari termelés értékének több mint héttizedét a lakó és nemlakó épületek építése és az épületgépészeti szerelés alágazatok adták, együttesen közel 2,9 milliárd forint értékű produkttal.

Az építőipari termelés minden létszám-kategóriában visszaesett, melynek mértéke különbözött. Legkevésbé (8,3%-kal) mérséklődött a munkák közel négytizedét elvégző, 5–9 főt foglalkoztató vállalkozások teljesítménye, leginkább a 10–19 fő közötti kategóriába tartozóké csökkent (12%-kal).

2. tábla

**Az építőipari termelési érték és a szerződések megoszlása és változása,*
2012. I-III. negyedév**

Létszám-kategória	Építőipari termelés értéke	Szerződés-állomány a tárgy-időszak végén	Tárgy-időszakban kötött új szerződések	Építőipari termelés érték	Szerződés-állomány a tárgy-időszak végén	Tárgy-időszakban kötött új szerződések
	megoszlása, %			a 2011. I-III. negyedévi %-ában ^{a)}		
5–9 fő között	39,2	16,1	30,2	91,7	134,2	69,4
10–19 fő között	31,1	12,8	20,9	88,1	132,2	71,0
20 fő és afelett	29,6	71,1	48,9	91,4	117,6	93,2
Összesen	100,0	100,0	100,0	90,5	121,8	79,8

* 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások.

^{a)} Összehasonlító áron.

A megye építőipari vállalkozásai a vizsgált időszakban összehasonlító áron kéttizeddel kisebb volumenű új szerződést írtak alá, mint az előző év első kilenc hónapjában. Ezen belül az épületek kivitelezésére vonatkozó új szerződésállomány 15%-kal nőtt, az egyéb építmények építésével kapcsolatosaké pedig közel hattizeddel csökkent.

Az építőipari vállalkozások szeptember végi szerződésállománya 1,2-szerese az előző évinek.

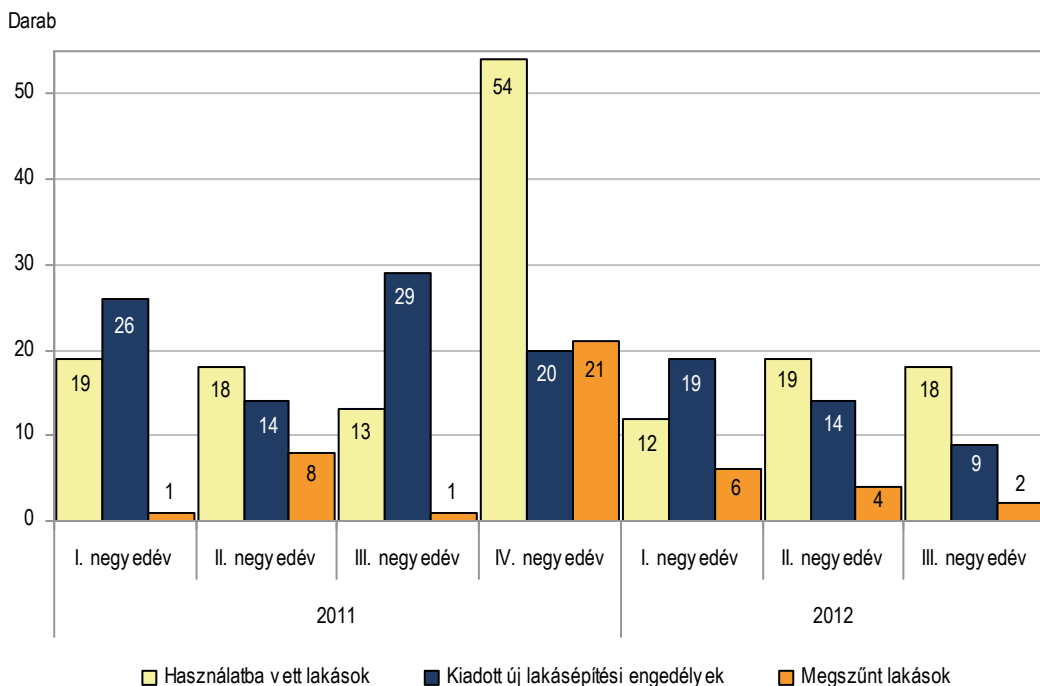
Lakásépítés

Hazánkban a lakásépítés főbb jellemzői jelentős területi különbségeket mutatnak, Nógrádban adták ki a legkevesebb használatbavételi, valamint új építési engedélyt. A megyében 2012. január–szeptemberben 49 új lakást vettek használatba, 2%-kal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában.

Országosan a megyeinél nagyobb, kéttizedes csökkenés történt. Az építések intenzitása (tízezer lakosra vetített száma) Nógrádban (2,5) az országos mutatótól (6,5) és a – főváros és Pest megye nélkül számított – vidéki átlagtól (5,4) is elmaradt.

Az építetőkörön belül továbbra is a természetes személyek részesedése a meghatározó, csaknem valamennyi lakás saját használatra épült. Az épített lakások átlagos alapterülete 109 m² volt, 20 m²-rel kisebb, mint tavaly ilyenkor. A használatbavételi engedélyt kapott lakások 35%-a három szobával, közel négytizede pedig négy vagy ennél több szobával készült.

A használatba vett és megszűnt lakások, valamint a kiadott új építési engedélyek számának alakulása

A Nógrád megyei építési hatóságok 2012 harmadik negyedév végéig 42 új lakás építésére adtak ki engedélyt, 39%-kal kevesebbre, mint 2011. szeptember 30-ig.

A tárgyidőszakban 12 lakás szűnt meg a megyében, 5 avulás, 3 lakásépítés és 4 egyéb ok miatt.

Turizmus

Nógrád megye kereskedelmi szálláshelyein 2012. I-III. negyedévében tovább folytatódott a külföldi vendégek (15%-kal) és a külföldi vendégéjszakák (11%-kal) számának növekedése. Ez azonban nem tudta ellensúlyozni a belföldi vendégszám visszaesését, összességében 32,5 ezer vendég 76,2 ezer vendégéjszakát töltött a kereskedelmi szálláshelyeken, a csökkenés 12, illetve 14%-os. A külföldi vendégek részaránya a 2011. I-III. negyedévi 7,7%-ról 10%-ra emelkedett.

Szállástípusok szerint Nógrád megyében az üdülőházak vendégeinek száma 14%-kal, a panzióké 5,6%-kal növekedett. A közösségi szálláshelyeket 8,1%-kal, a szállodákat 22%-kal, a kempingeket 70%-kal kevesebb vendég kereste fel 2012 I-III. negyedévében, mint az előző év első kilenc hónapjában.

Az átlagos tartózkodási idő a belföldi és az összes vendég esetében megegyezik, 2,3 vendégéjszaka, a külföldi vendégek körében 3,1 vendégéjszaka volt.

A kereskedelmi szálláshelyek szállásdíj bevételei (315,7 millió forint) 3,1%-kal elmaradtak az előző év I-III. negyedévitől. Az egy kiadható szobára jutó összes bruttó szállásdíj bevétel 1431 forint volt, a szállodáknál a legmagasabb, 1979 forint. Az üdülési csekk szerepét fokozatosan átveszi a SZÉP kártya, a beváltott üdülési csekk értékének aránya a belföldi bruttó szállásdíjból 12, a SZÉP kártyáé 21% volt.

A 3262 külföldi vendég több mint egyötöde Németországból, tizede Szlovákiából érkezett, a bolgár vendégek átlagos tartózkodási ideje (8,4 vendégéjszaka) volt a legmagasabb.

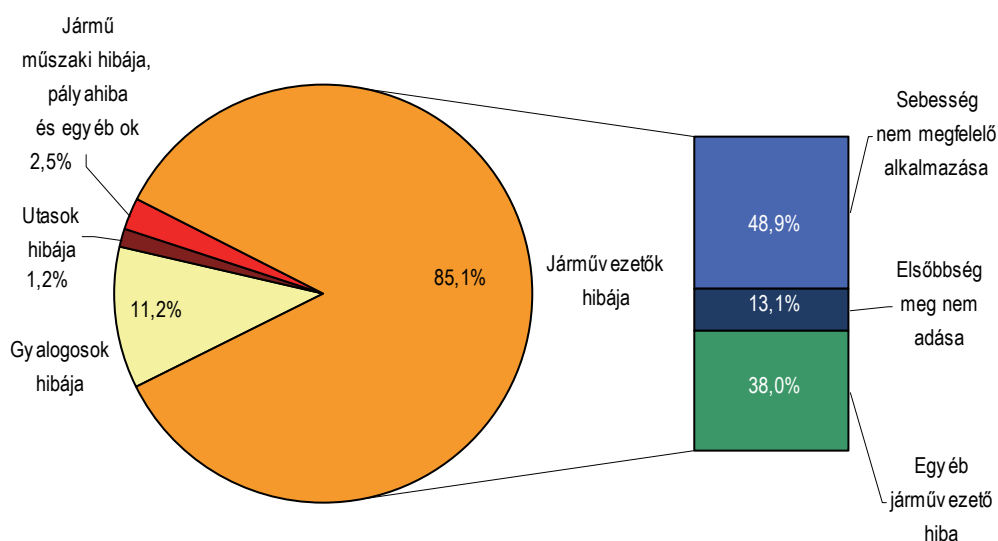
Közúti közlekedési balesetek

Nógrád megye közútjain 2012. I-III. negyedévében 161 közlekedési baleset történt, 4,5%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. Kétharmaduk könnyű, közel egyharmaduk súlyos sérüléssel járt és 3,1%-uk halállal végződött.

2011. január-szeptemberben minden hatodik, a tárgyidőszakban minden hetedik közúti közlekedési balesetet ittas személy idézett elő.

5. ábra

A közúti közlekedési balesetek megoszlása a balesetet előidéző okok szerint, 2012. I-III. negyedév

A legtöbb balesetet a gépjárművezetők okozták és az esetek 49%-ában az előidéző ok a sebesség nem megfelelő megválasztása volt. A gyalogosok hibájából bekövetkező balesetek száma a bázisidőszakhoz képest mintegy 2,3-szeresére emelkedett. A közúti közlekedési balesetek 11%-ában a gyalogosok elmulasztott körültekintése volt a kiváltó ok.

A megyében 2012. szeptember végéig 228 személy szenvedett közúti közlekedési balesetet, 1,7%-kal kevesebben, mint előző év ugyanezen időszakában. Hatan veszítették életüket, 65 személy súlyosan, 157 fő könnyen sérült. A súlyos sérültek száma háromtizeddel nőtt.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Zilahy Edina

További információ: Szűcs Lászlóné szerkesztő

Telefon: (+36-32) 312-189, Laszlon.Szucs@ksh.hu

Zsuzsanna.Marosszeky@ksh.hu

info.salgotarjan@ksh.hu, telefon: (+36-32) 312-189